

Pestprotocol

Wat is pesten?

Meestal wordt pesten als volgt omschreven: Langdurig lichamelijk en/of geestelijk geweld door een persoon of een groep tegen een eenling die niet in staat is zichzelf te verdedigen. Pesten is iets anders dan plagen. Plagen is op een gelijkwaardige manier. Bij pesten is meestal sprake van een proces dat langer duurt en dat dieper ingrijpt in het leven van de gepeste. Pesten komt vaak voor in een groep. Slachtoffers van pesten voelen zich vaak alleen staan. Ze voelen zich onderdrukt door anderen die meer macht hebben dan zij.

Er zijn de pesters, de gepeste en de meelopers. De meelopers zijn leerlingen die meedoen aan het pesten, maar niet zelf het initiatief nemen. Meelopen gebeurt soms uit angst om zelf slachtoffer te worden. Maar het kan ook zijn dat meelopers het stoere gedrag wel interessant vinden en denkt mee te liften op de populariteit van de pester.

Pesten of meelopen kan op de ARS voorkomen doordat deze leerlingen door hun TOS en/of de ASS niet kunnen onderscheiden wat sociaal wel en niet geaccepteerd gedrag is.

De gepeste leerling

Sommige leerlingen lopen meer kans om gepest te worden dan anderen. Bijvoorbeeld door hun afwijkende spraak, door motorische vaardigheden, door uiterlijke kenmerken of door hun beperkte sociale vaardigheden.

Soms kan een leerling zich ook gepest voelen, terwijl dit feitelijk niet zo is. Bijv. doordat deze leerling bepaald gedrag van anderen anders interpreteert en sneller overprikkeld is.

De pester

Pesters lijken populair in de groep, zijn dat niet altijd. Ze dwingen populariteit af door stoer gedrag. Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, deze kinderen lopen zo zelf minder kans ook slachtoffer te worden. Een pester kan zelf het idee hebben dat de gepeste er zelf om vroeg. De pester kan ook pesten zonder het zelf door te hebben. Leerlingen met beperkte communicatieve en sociale vaardigheden of inzicht hierin kunnen soms grensoverschrijdend gedrag laten zien naar andere kinderen, wat als pesten overkomt.

Meelopers

Meelopers pesten mee, maar nemen niet het initiatief. Ze kunnen bang zijn zelf slachtoffer te worden of om vrienden te verliezen of ze kunnen het wel stoer vinden, maar net zelf niet stoer genoeg zijn. Het kan ook zijn dat het kind niet kan onderscheiden wat sociaal wenselijk of onwenselijk gedrag is.

Wat is een pestprotocol?

Een pestprotocol is een handelingsplan voor de school. Hierin wordt vastgelegd welke stappen de school gaat zetten in het geval van pesten: Met wie wordt er gepraat, wie zijn daarbij, en wat is de volgende stap.

Het is belangrijk dat bij het gebruik van het pestprotocol rekening wordt gehouden dat er een groep leerlingen is waar de stoornis van invloed is op het pestgedrag. Kinderen voor wie het extra moeilijk is om op een sociaal aanvaardbare manier met elkaar om te gaan.

Waarom is een pestprotocol belangrijk?

Een pestprotocol geeft kinderen, leerkrachten en ouders duidelijkheid over hoe gehandeld wordt wanneer

er gepest wordt. Door het protocol te volgen ontstaat een samenwerking tussen leerkracht, pester, gepeste, overige klasgenoten en ouders. Deze vorm van samenwerken wordt de **vijfsporenaanpak** genoemd. Daarbij worden gebeurtenissen die te maken hebben met de peestsituatie vastgelegd, zodat het verloop gevolgd kan worden. Hierdoor ontstaat helderheid voor alle partijen.

Het feit dat de school er beleid op gemaakt heeft, geeft aan dat de school onderkent dat pesten een probleem is en dat het niet gedoogd wordt. Wanneer zij vervolgens direct optreedt wanneer er sprake is van pesten, is het voor de pesters duidelijk dat wat ze doen consequenties heeft.

De aanpak moet schoolbreed gedragen worden;

- Het team moet achter de gekozen aanpak staan en op de hoogte zijn van de inhoud en werkwijze. In de praktijk houdt dit in dat zowel leerkrachten als ondersteunend personeel dezelfde regels hanteren op school.
- De ouders moeten op de hoogte gebracht worden van de pestaanpak via de nieuwsbrief of een informatieavond. Ook is het belangrijk dat deze informatie terug te vinden is in de schoolgids en op de website.
- De gekozen aanpak moet duidelijk zijn voor de leerlingen. De leerlingen moeten weten hoe er gehandeld wordt bij peestsituaties.
- Het moet voor iedereen helder zijn hoe en op welke manier er gecommuniceerd wordt over pestgedrag.
- Er moeten regelmatige evaluaties plaatsvinden over de aanpak. Dit geldt voor zowel leerkrachten als ouders en leerlingen.

Voorkomen van pesten

Binnen de Alexander Roozendaalschool zijn algemene gedragsregels opgesteld. Hieruit vloeien gedragsregels voort voor in de klas. Aan het begin van het schooljaar worden al dan niet samen met de leerlingen aan het begin van het schooljaar deze regels bedacht en opgesteld. Deze regels/afspraken geven aan hoe er in de klas met elkaar wordt omgegaan.

Er is toezicht op het plein en bij het binnenkomen 's morgens en naar huis gaan 's middags.

Grensoverschrijdend gedrag wordt opgeschreven in ParnasSys en incidenten worden genoteerd in IRIS, incidentenregistratie.

Vanuit de methode Vreedzame School wordt kinderen geleerd hoe om te gaan met elkaar en de verschillende rollen van pester en gepeste te begrijpen en te reflecteren op eigen gedrag.

De leerlingen binnen cluster 2 hebben door hun problematiek sneller problemen in de omgang met elkaar. Vandaar dat dit een onderwerp is wat verweven wordt of kan worden in allerhande lessen.

De Werkgroep Gedrag houdt zich bezig met de implementatie en voortgang van de gedragsregels binnen de school. Dit heeft de laatste jaren op de ARS veel aandacht gekregen. Er wordt gestreefd naar een eenduidige omgang met de leerlingen door alle medewerkers.

Voor sommige leerlingen is het nodig om buiten school om nog extra ondersteuning te krijgen bij hun sociale vaardigheden. Bijvoorbeeld door een sociale vaardigheidstraining te volgen bij Kentalis of Lucertis.

De algemene verantwoordelijkheid van de school

- De school zorgt dat de directie, de mentoren en de docenten voldoende informatie hebben over pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten in de eigen groep en de eigen school.
- De school neemt stelling tegen het pesten.
- De school brengt huidige situatie rond pestbeleid in kaart.

- De school werkt aan een goed beleid rond pesten en veiligheid van leerlingen waar de hele school bij betrokken is.

Stappenplan:

VIJFSPORENAANPAK

Deze aanpak is gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn bij pesten: het **gepeste kind**, de **pester**, de **ouders**, de **klasgenoten** en de **school**.

Hieronder volgt een opsomming van mogelijkheden waarop een school de vijf verschillende partijen die een rol spelen in een peestsituatie kan ondersteunen.

Er kan sprake zijn van een peestsituatie binnen de school/ klas., pesten gemeld door ouders of cyberpesten.

Steun bieden aan het kind dat gepest wordt.

- Naar het kind luisteren en zijn probleem serieus nemen.
- Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.
- Samen met het kind werken aan oplossingen.
- Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining om weerbaar te worden.
- Zorgen voor vervolg gesprekken.

Steun bieden aan het kind dat zelf pest.

- Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
- Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- Zorgen dat het kind zich veilig voelt; uitleggen wat jij als leerkracht gaat doen om het pesten te stoppen.
- Stel grenzen en verbind daar consequenties aan.
- Zorgen voor vervolg gesprekken.

De middengroep (de rest van de klas) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem.

- Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.
- Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

De ouders van het gepeste en van het pestende kind steunen.

- Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.
- Ouders op de hoogte houden van peestsituaties.
- Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken. Zowel op school als vanuit de thuissituatie.
- Zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

Stappenplan Pestprotocol

De vijfsporenaanpak is gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn bij het pesten: het **gepeste** kind, de **pester**, de **klasgenoten** en de school. Voordat de vijfsporenaanpak gevolgd wordt dient eerst uitgezocht te worden of er sprake is van pesten.

Wanneer sprake is van pesten, ga dan naar de andere kant van dit blad en volg de vijfsporenaanpak.

Wanneer sprake is van pesten worden de volgende stappen gevolgd:

Indien het pesten niet stopt volgen stap 4 en 5

Een stappenplan wanneer ouders pesten melden of wanneer sprake is van cyberpesten staan in het document pestprotocol.

Pesten gemeld door ouders

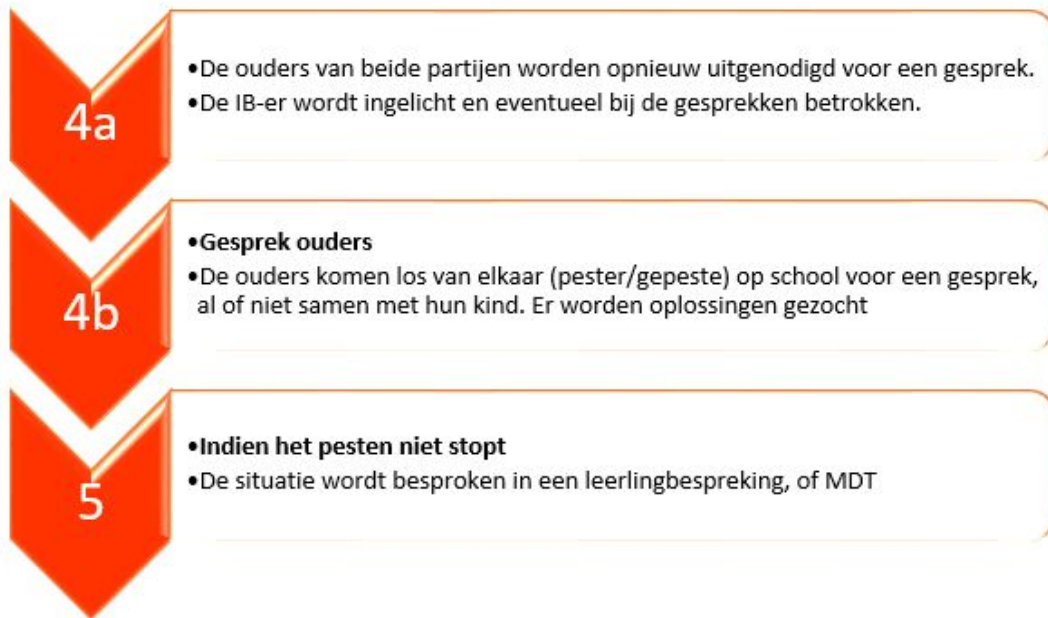

Wanneer sprake is van pesten ga dan verder met de volgende stappen.

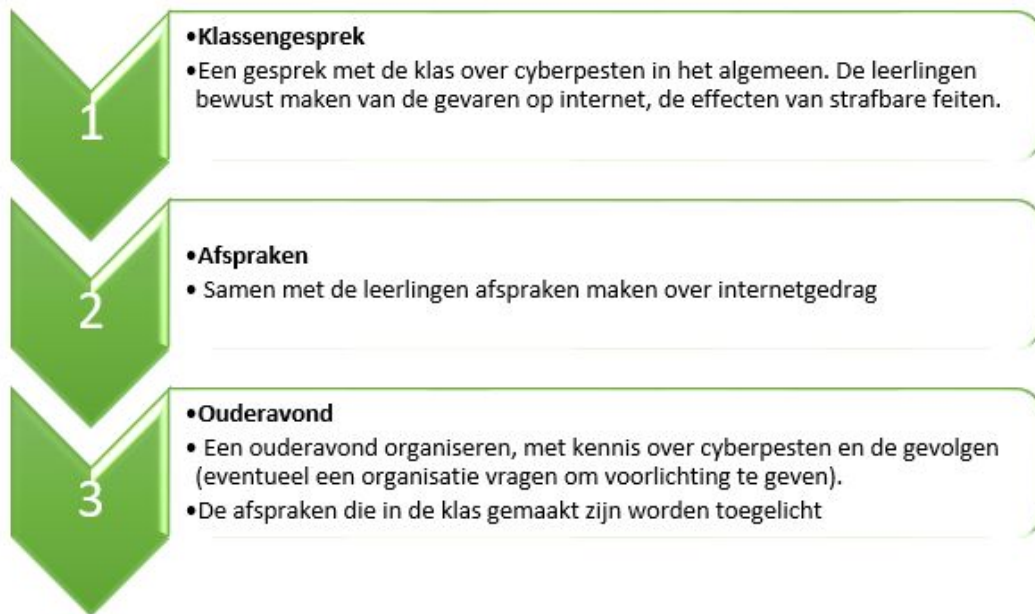

Indien het pesten niet stopt volgen stap 4 en 5.

Cyberpesten voorkomen

Cyberpesten aanpakken

